

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY WE WRZEŚNI

Telefony:

- informacja o numerach wewnętrznych	/61/ 436-07-32	ul. Słowackiego 2
- Fax	/61/ 640-32-06	62-300 Września
- Higiena Komunalna	/61/ 436-07-32 wew.28	https://www.gov.pl/web/psse-wrzesnia
- e-mail	psse.wrzesnia@pis.gov.pl	
- e-mail HK	higiena.komunalna@psse-wrzesnia.pl	

ON-HK.903.52.2021

Oryginał/ Kopia
Września, 26.03.2021 r.

**Burmistrz
Miasta i Gminy Września
ul. Ratuszowa 1
62-300 Września**

OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI DLA GMINY WRZEŚNIA za 2020 rok

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195), § 23 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294), art. 12 ust. 1 Ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (Dz. U. z 2020 r., poz. 2028), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni na podstawie sprawozdań z własnych badań jakości wody oraz sprawozdań z wyników badań przekazywanych przez przedsiębiorstwo wodociągowe dokonuje oceny obszarowej jakości wody dla gminy Września.

1. Producenci wody.

Producentem wody na terenie gminy Września jest Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. we Wrześni ul. Miłosławska 1. Na terenie gminy Września znajduje się 10 wodociągów publicznych, zaopatrujących stałych mieszkańców w wodę przeznaczoną do spożycia, zlokalizowanych: we Wrześni, Kaczanowie, Nowym Folwarku, Otocznie, Bardzie, Gozdowie, Gutowie Małym, Marzeninie, Sokołowie, Gulczewie oraz 1 wodociąg lokalny Spółdzielni Mleczarskiej, który korzysta z własnego ujęcia wody, produkujący wodę na własne potrzeby i nie zaopatrujący stałych mieszkańców.

Wielkość produkcji wody nadzorowanych wodociągów, zaopatrujących stałych mieszkańców wynosiła 10 870 m³/d, zaopatrując łącznie 47 430 mieszkańców gminy Września.

2. Wielkość produkcji, liczba ludności zaopatrywanej w wodę, jakość wody, przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów, prowadzone postępowania administracyjne w zakresie jakości wody.

Tabela 1 – informacje dotyczące produkcji wody, liczby ludności zaopatrywanej w wodę oraz jakości dostarczanej wody.

Nazwa wodociągu	Produkcja wody (m ³ /d)	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Ocena jakości wody – <u>za rok 2020</u>	Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów	Prowadzone postępowania administracyjne
Wodociąg publiczny Września	7697	31294	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	wydano 9 decyzji stwierdzających przydatność wody
Wodociąg publiczny Kaczanowo	973	4151	woda przydatna do spożycia przez ludzi	mangan (przekroczenia wahały się w granicach od 52 µg/l do 176 µg/l)	wydano 3 decyzje stwierdzające przydatność wody oraz 1 decyzję stwierdzającą warunkową przydatność
Wodociąg publiczny Otoczna	552	3687	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	wydano 7 decyzji stwierdzających przydatność wody
Wodociąg publiczny Nowy Folwark	529	2338	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	wydano 7 decyzji stwierdzających przydatność wody
Wodociąg publiczny Sokołowo	414	1328	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	wydano 6 decyzji stwierdzających przydatność wody
Wodociąg publiczny Gozdowo	195	861	woda przydatna do spożycia przez ludzi	żelazo (392 µg/l; 642 µg/l; 952 µg/l)	wydano 6 decyzji stwierdzających przydatność wody
Wodociąg publiczny Bardo	179	1603	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	wydano 6 decyzji stwierdzających przydatność wody
Wodociąg publiczny Gutowo Małe	158	682	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	wydano 6 decyzji stwierdzających przydatność wody
Wodociąg publiczny Marzenin	140	1129	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	wydano 5 decyzji stwierdzających przydatność wody
Wodociąg publiczny	33	357	woda przydatna	mangan	wydano 2 decyzje

Gulczewo			do spożycia przez ludzi	(przekroczenia wahały się w granicach od 51 µg/l do 80 µg/l)	stwierdzające przydatność wody oraz 1 decyzję stwierdzającą warunkową przydatność
----------	--	--	-------------------------	--	---

W ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wykonywane były badania wody w ramach monitoringu parametrów grupy A (kontrolnego), monitoringu parametrów grupy B (przeładowego) w zakresie i z częstotliwością określoną w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Monitoring A obejmuje zakres podstawowy parametrów fizycznych, organoleptycznych, chemicznych i mikrobiologicznych. Monitoring B stanowi rozszerzenie monitoringu kontrolnego i dostarcza niezbędnych informacji do oceny jakościowej wodociągu i obejmuje swoim zakresem m.in. metale ciężkie, pestycydy, uboczne produkty dezynfekcji wody.

W 2020 r. w ramach monitoringu jakości wody:

- prowadzonego przez inspekcję sanitarną w ramach kontroli urzędowej, w zakresie monitoringu gr A pobrano 66 prób wody do badań, w zakresie monitoringu gr B – pobrano 13 prób, w zakresie nadzoru sanitarnego 14 prób fizykochemii i 21 bakteriologii,
- prowadzonego przez PWIK Sp. z o.o. we Wrześni w ramach kontroli wewnętrznej, w zakresie monitoringu gr A pobrano 58 prób do badań, w zakresie monitoringu gr B pobrano 13 prób, w zakresie nadzoru pobrano 48 fizykochemii i 3 bakteriologie. Przez Zakład Spółdzielni Mleczarskiej, który korzysta z własnego ujęcia wody, produkujący wodę na własne potrzeby i nie zaopatrujący stałych mieszkańców zakresie monitoringu gr A pobrano 3 próby do badań i w zakresie nadzoru pobrano 7 fizykochemii i 10 bakteriologii.

W minionym roku odnotowano incydentalne wystąpienia ponadnormatywnych wartości *manganu* w dwóch wodociągach publicznych Gulczewie i Kaczanowie oraz *żelaza* wodociągu publicznym w Gozdowie.

- **wodociąg publiczny w Gulczewie** - analiza wody pobranej w ramach kontroli urzędowej w dniu 11.05.2020 r. wykazała ponadnormatywną zawartość związków manganu w ilości 55 µg/l. Badanie powtórkowe przeprowadzone w dniu 18.05.2020 r. potwierdziło występowanie zanieczyszczenia chemicznego wody. W związku z zaistniałą sytuacją PPIS we Wrześni wystosował pismo do właściciela wodociągu o podjęcie działań naprawczych zmierzających do poprawy jakości wody. Wyniki badań wody wykonane w ramach kontroli wewnętrznej w miesiącu czerwcu i lipcu również wykazały zanieczyszczenie wody, w

związku z czym w dniu 27.07.2020 r. PPIS we Wrześni wydał decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia na podstawie wyników badań wody z kontroli urzędowej, jak i wewnętrznej kontroli jakości wody. W celu poprawy jakości wody właściciel wodociągu podjął następujące działania: sprawdzenie złoża, płukanie filtrów, czyszczenie aeratorów, płukanie sieci wodociągowej. Po pojętych działaniach naprawczych przeprowadzono pobory wody w ramach kontroli wewnętrznej oraz kontroli urzędowej, których analizy nie wykazały przekroczeń, w związku z czym w dniu 28.10.2021 r. wydano decyzję stwierdzającą przydatność wody.

- **wodociąg publiczny w Kaczanowie** - analiza wody pobranej w ramach kontroli urzędowej w dniu 04.05.2020 r. wykazała ponadnormatywną zawartość związków manganu w ilości 119 µg/l. Badanie powtórkowe przeprowadzone w dniu 25.05.2020r. potwierdziło występowanie zanieczyszczenia chemicznego wody. W związku z zaistniałą sytuacją PPIS we Wrześni wystosował pismo do właściciela wodociągu o podjęcie działań naprawczych zmierzających do poprawy jakości wody. Wyniki badań wody wykonane w ramach kontroli wewnętrznej w miesiącu maju i czerwcu również wykazały zanieczyszczenie wody. W związku z czym w dniu 27.07.2020 r. PPIS we Wrześni wydał decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia na podstawie wyników badań wody z kontroli urzędowej, jak i wewnętrznej kontroli jakości wody. W celu poprawy jakości wody właściciel wodociągu podjął następujące działania: sprawdzenie złoża, płukanie filtrów, czyszczenie aeratorów, płukanie sieci wodociągowej. Badania wody wykonane w miesiącach sierpień, wrzesień i październik wykazały poprawę jakości chemicznej wody, w związku z czym w dniu 28.10.2021 r. wydano decyzje stwierdzającą przydatność wody.
- **wodociąg publiczny w Gozdowie** - analiza wody pobranej w ramach kontroli urzędowej w dniu 14.09.2020 r. wykazała ponadnormatywną zawartość związków żelaza w ilości 642 µg/l. Badanie powtórkowe przeprowadzone w dniu 21.09.2020r. w trzech punktach, potwierdziło występowanie zanieczyszczenia chemicznego wody w jednym punkcie czerpalnym. Analiza wody wykonana w ramach kontroli wewnętrznej w dniu 24.09.2020 r. nie wykazała zanieczyszczenia chemicznego wody.

W pozostałych przypadkach po przeprowadzonych badaniach jakości wody stwierdzono, że jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pod względem bakteriologicznym i fizykochemicznych spełniała w badanym zakresie wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

3. Szacowanie ryzyka zdrowotnego konsumentów.

W ciągu 2020 roku wszystkie w/w wodociągi dostarczały wodę spełniającą wymogi sanitarne, określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Wystąpienie ponadnormatywnych wartości manganu i żelaza nie ma negatywnego wpływu dla zdrowia konsumentów i może jedynie obniżać cechy organoleptyczne wody. Stężenie *manganu* w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi podlega kontroli przy ustaleniu wartości parametrycznej **50 µg/l**. Wartość tę przyjęto z uwagi na niekorzystny wpływ wyższych stężeń na ocenę organoleptyczną wody i jej akceptowalność przez konsumentów oraz zagrożenie tworzeniem się osadów w sieci wodociągowej. Obecność manganu w wodzie, zwłaszcza w ilościach stwierdzonych w badanych próbkach nie ma istotnego znaczenia pod względem bezpieczeństwa zdrowotnego, może natomiast przyczynić się do niepożądanego smaku i zapachu (stęchłego) wody, a ponadto powodować wzrost barwy wody i uchwytnie przebarwienie instalacji sanitarnych, ceramiki sanitarnej, pranej odzieży i powierzchni mających kontakt z wodą. Podwyższona zawartość *żelaza* w sieci wodociągowej może spowodować rozwój nitkowatych bakterii żelazistych, które oprócz zwiększenia barwy i mętności nadają wodzie przykry smak i zapach, powodują stopniowe trwanie sprawności sieci wodociągowej z powodu zatykania się jej masami żywych i obumierających bakterii. Posmak wody metaliczno-stęchło-mulisty zaczyna się pojawiać przy wartościach żelaza powyżej 300 µg/l. Ponadto podwyższona zawartość żelaza powoduje powstawanie plam na urządzeniach sanitarnych, na pranej bieliźnie, w czasie gotowania może zmieniać swe cechy fizyczne oraz wpływać na smak potraw.

4. Reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody.

W 2020 roku do tutejszego organu nie zgłoszono informacji o reakcjach niepożądanych związanych ze spożyciem wody na nadzorowanym obszarze w gminie Września.

5. Sposób uzdatniania wody i dezynfekcja

W wodociągach publicznych woda ujmowana jest ze studni głębinowych. Proces uzdatniania wody obejmuje ciśnieniowe napowietrzanie, filtrację żwirową oraz dezynfekcję ciągłą przy użyciu podchlorynu sodu.

6. Działania naprawcze, modernizacje

W minionym roku dokonano: renowacji zbiorników retencyjnych, wymiany zestawu pompowego i remontu dachu SUW w Bardzie, na SUW w Marzeninie dokonano wymiany pomp głębinowych, natomiast na SUW w Otocznej wymieniono jedną pompę głębinową, na stacji

Uzdatniania w Kaczanowie wymieniono 5 zbiorników retencyjnych.

Podejmowano działania naprawcze zmierzające do poprawy jakości wody w związku z przekroczeniami manganu i żelaza – płukanie sieci wodociągowej.

W roku 2020 nie odnotowano znaczących awarii urządzeń wodociągowych, mogących mieć istotny wpływ na okresowe braki w dostarczeniu wody.

NADZÓR NAD JAKOŚCIĄ WODY

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawowany jest przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrześni w oparciu o akty prawne:

1. Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195),
2. Ustawa z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r., poz. 2028),
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a.